

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 6 (1978/1979)

Številka 1

Strani 49-50

Peter Petek:

PRAVOKOTNI TRIKOTNIK NA VRTU TETE AMALIJE

Ključne besede: matematika, geometrija, pravokotni trikotnik, skladnost, matematično razvedrilo.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/6/348-Petek.pdf>

© 1978 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

MATEMATIČNO RAZVEDRILO

PRAVOKOTNI TRIKOTNIK NA VRTU TETE AMALIJE

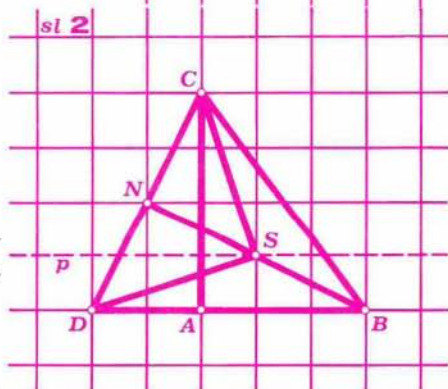
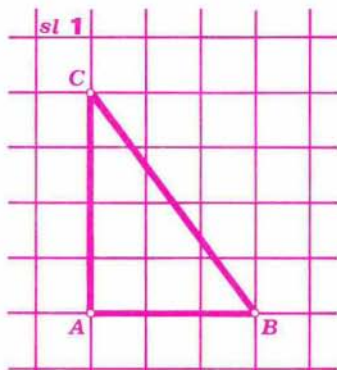
Polonca in Tomaž se igrata na vrtu tete Amalije. Tla so lepo tlakovana z velikimi kvadratnimi kamnitimi ploščami. Polonca teka za mačko, Tomaž pa je zabil v presledke med ploščami tri količke, na sliki 1 so označeni z A , B , C .

"Polonca", pokliče Tomaž,
"glej, med količkoma A in B
so tri plošče, med A in C pa
štiri. Kaj misliš, koliko sta
vsaksebi količka B in C ; za
koliko dolžin plošče?"

Polonca pusti mačko in pride k Tomažu. "Ja, kako naj vem, ko po bi bilo treba meriti postrani in ne kar vzdolž stranic plošč. Menda vendar ne misliš, da bom izdrla ploščo in šla z njo merit med tvoje količke?!"

"Ne, seveda ne," se je zasmejal Tomaž in zabil še tri količke med plošče - slika 2 jih kaže, označeni so s črkami S , D , N : +Ampak glej, trikotnik DSC je prav gotovo enakokrak. Priznaš?"

"No, seveda", potrdi Polonca,

"saj sta stranici DS in SC diagonali dveh enakih pravokotnikov in zato enaki."

"Prav," nadaljuje Tomaž, "potem sta pa trikotnika DSN in CSN skladna."

"In pravokotna", ga dopolni Polonca, "oba imata pravi kot pri N ."

"V redu," je zadovoljen Tomaž, "zdaj mi moraš pa še verjeti, da leže količki B , S , N vsi na eni premici!"

Polonca za trenutek pomisli, nato reče: "Drži, kar poglej kota, ki ju tvori premica p skozi točko S , vzporedna premici DAB , z daljicama BS in SN ."

"In če je tako," povzame Tomaž, "sta trikotnika BND in BNC skladna, saj se ujemata v pravem kotu pri N , stranico BN imata skupno, stranici CN in DN sta enaki ..."

"Zato sta enaki tudi stranici BC in BD ," zdeklamira Polonca, "kar pomeni, da sta količka B in C za pet dolžin plošče vsak-sebi."

Epilog. Tomaž in Polonca sta pokazala kar precej znanja geometrije, da sta ugotovila razdaljo med količkoma; pri tem pa je treba priznati, da nista uporabila znamenitega izreka starogrškega modreca ...

Peter Petek
